

La Suda Kruco

Oficiala Organo de la Australazia Esperanto-Asocio.

Redakcio-Administracio :
Box 731F, Elizabeth-str. P.O.,
Melbourne (Aŭstralio).

Abono (por dek du numeroj) :
Aŭstralio: 4 ŝilingoj kaj 6 penceoj.
Ekster Aŭstralio: 5 ŝilingoj.

Specimena numero-unu respondkuponon aŭ 30 c. U.E.A. kupono.

Unu numero: 4 penceoj

Anoncoj: Por 3 linioj: 1 ŝilingo.

N-ro 102 (Ninth Year) Melbourne (Melbourne), Australio. 10 Decembro 1928

THE UNITY AND POWER OF ESPERANTO.

(Last chapter of "Historio de l' lingvo
Esperanto" by Ed. Privat).

For a time there was an Anglo-French tendency always to open the sentence with the subject before the verb, but little by little it disappeared under the eventually dominant influence of Slav authors and of the freer, more elastic style of Zamenhof. The international gazettes and original literature, of course, furthered this disappearance more than did the translated works. As with pronunciation so with written Esperanto, the law of imitation powerfully operates.

From the international point of view it is evident that Esperanto has been moving towards an ever increasing uniformity. If dialects should at any time come into being, that could be only through some world-wide class influence and not by that of national language.

Were a coterie or party to use Esperanto for its own international communications, at the same time avoiding all relation with other users of the language, then we might see to form slowly a kind of factional dialect, not limited to one country, but world-wide. Such a thing, however, is hardly imaginable, for it is not possible effectually to prohibit men and women from reading certain newspapers and books, or from conversing with other people.

That kind of separative tendency in

language was shown for example by the class-conscious organisation S.A. T. It soon disappeared, however, simultaneously with certain over-severe statutes, as the result of a wholly natural internal reaction against embarrassing linguistic and educational hindrances.

So we may say that the facts contained in the 40-years' history of Esperanto reveal the constant pressure of the need in life for uniformity both in written and spoken language. All leads us to believe that this pressure will become even stronger in future, when greater demands are made on the language.

In 1927, during the 19th Universal Congress at Danzig, Esperanto celebrated its 40 years' jubilee. Two generations had learned, used, and made it widely known abroad. The vast majority of the Esperantist public of 1927 belongs to the second generation, often called the "post-war" generation. It has not known Dr. Zamenhof, and has learned the language from the mouth of teachers who in turn learned it from conversation courses rather than from books. Almost everywhere the language is used much more in speech than in writing. Its tradition is now so firmly established that all grammar books of Esperanto could be destroyed without the slightest loss to it. Its essential structure could be recovered with ease, simply by listening to the spoken language and noting the forms used, just as is done in the case of those tongues spoken in unexplored

regions. Life has now wholly freed Esperanto from bookish theory. For this reason it has become separated also from the "ideal world-language" movement, and its history is now quite independent from that study or comparison of artificial language projects. It is remarkable, also, how linguists outside the Esperanto movement, always lag behind the times. When Esperanto up to 1907, was part and parcel of the discussions on world-language, these linguists, with few exceptions, denied the possibility of such a language. Twenty years later, when it had for some time been enjoying its own life, wholly self-contained and independent, these people began to interest themselves in the theory of world language. That which all students of language will do in 20 years' time, namely, examine scientifically those facts of life unearthed in the field of Esperanto, has been undertaken so far by only a few. These, after thoroughly learning Esperanto, have published such valuable studies as that of Prof. Collinson, Liverpool University, on the evolution of its word order, and that of Prof. Aymonier, of Paris, on the use of its suffixes. A psychologist, Prof. Flugel, London University, after an exact study of Esperanto, was able to discover the essential truth that it is not only a language but also, and above all, a human and social fact of great significance.—(Psycho-analysis of the Esperanto movement).

This my history, so skeletal and incomplete, does at least illustrate that truth, for it deals far more with Esperanto as a movement than with Esperanto as a language. Indeed the history of Esperanto is necessarily bound up with that of its people, whose unity and whose internal disputing were necessary to "give a soul to the language" and to create for it a living centre from which it might go forth to its manifold service in the wide world outside.

Before the war the Esperantists were like a community entering upon a great experiment. The experiment succeeded. Since the war they have become a kind of model humanity, better organised as regards language than the rest of the world, holding in their hands a powerful instrument for international understanding; but the world will never know how thousands and thousands of humble men and women labored, and so patiently, to en-

sure the success of this splendid work, the world-wide functioning of an easy auxiliary language, common to all. It represents an incalculable sum of sacrifice, love, self-devotion, and talent, beginning with the inspired work of Zamenhof himself. It is to be doubted whether this unmeasured spiritual capital could ever have been amassed had the founder been merely a brilliant linguist. What brought into existence and nourished that unique movement was before all else the dynamic moral purpose that inspired first the initiator and then the adherents.

A strong waft of sentiment endued the language with life and power to expand abroad, and any attempt to explain the movement on purely grammatical grounds would be radically false and misleading. Esperanto is a natural reaction not only against the material but also and more truly, against the spiritual barriers of language that stand between the peoples. In a word, it expresses their yearning for the unity of mankind and the equality of the nations. In Asia eminent idealists see in Esperanto the neutral language, free from every diplomatic or political influence. Tourism and commerce have at last begun to use it in their service, but the feeling that all men are brethren has long since imparted unto it the breath of life.

—Trad. ROBO.

RADIOKONCERTO EN BRISBANO.

La 4 februaro la Brisbano Esperanto-societo prezentos malgrandan koncerton el la gubernia radiostacio 4QG. La horo ankoraŭ ne estas fiksita; detaloj poste aperos en "Suda Krucio."

Bonvolu noti la daton, kaj aŭskultu. Poste, bonvolu skribi al la direktoro de la stacio, gratulante lin pri la programo en Esperanto!

GAZETOJ RICEVITAJ.

Arbeiter-Esperantist, 10; British Esperantist, 282; Bulteno de la E. Komitato, 9; Bulteno de la Internacia Scienca Asocio E. 12; Bulteno de la E. Preso-Agentejo, 17; Germana Esperantisto, 10; Heroldo de Esperanto, 40, 41, 42; Hungara Heroldo, 7; International Language, Oct., Nov; La Verda Lumo, 6-7; La Socialisto, 10; Oomoto, 37; Verda Stelo, 10; Weekly News Bulletin V.O.K.S. 34-35,

KURSO PER TRADUKADO.

(Kondukata de s-ro George Gordon, F.B.E.A.)

Antaŭaj tradukoj kaj notaroj en ĉi tiu kurso aperis en la numeroj de Junio ĝis Novembro de la Suda Krucio. Studentoj dezirantaj kursanigi devus havigi al si tiujn numerojn, ĉar en estontaj notaroj ofte estos referencoj al klarigoj en ili. Por ricevi estontajn tradukotajn pecojn ili sin turnu al Miss Blyth, 10 Victoria-av., Surrey Hills, E10., sendante al ŝi po 4 pencoj kaj unu adresita, afrankita koverto por ĉiu peco. Oni povas ricevi tradukotajn pecojn 1 ĝis 8 po 4 pencoj por ĉiu.

TRADUKO 7.

MIA KRISTNASKA PUDINGO.
(daŭrigata).

Kiam ili volis (2) ne plu atendi, ni prenis la poton (3) de sur la fajro kaj, iom timante (4) pro ebla okaziĝo, mi komencis elpreni la pudingon. La rezulto de forta tiro estis, ke peco el la kalikota tuko deigis en mia mano, ĉar ŝajne la malsupra parto jam antaŭe forbruliĝis (14). Ni batadis ĝin kontraŭ la tablon, kaj ĉe tio (5) jen! eliĝis la supra parto de la pudingo. Ĝi bele aspektis, kaj ĝia aromo parfumis la ĉambron kaj forte rememorigis al ni la tempon, kiam ni estis junaj kaj senpekaj. Ĝis tio, bone! Mi komencis denove facile spiri. Post multa penado kaj iom da malbenado ni elpotigis (6) la ceteron de la mistera kuiraĵo. Ni estis kvazaŭ fulmofrapitaj. Ĝi havis karbonigitan kruston de dikeco de colo (25.4 milimetroj), kaj la internaĵo estis peco de Kristnaska kuko, ol kiu neniam homaj okuloj vidis pli belaspektan. Bole-kuiriginta estis la supra parto kaj bakita la malsupra parto.

Ni bonege festenis tiun posttagmezon, kaj mi estis la heroo de la okazo. Mi lasas al la legantoj konkludi (7) pri Sindikataj demandoj kaj organiziel-fariĝis la eksterordinara rezulto de mia kuirado, sed mi fieras pri tio, ke unika kaj rekorda estis tia kombinaĵo kiel Kristnaska pudingo kaj Kristnaska kuko kune kuiritaj en unu potu.

(La Fino).

VIDETOJ AL NOVA GVINEO.

Aŭstralianoj trovos multon belan

kaj interesan (8) kaj ne malmulton instruon vizitante (4) la submandatan teritorion (9) Nova Gvineo. Estas bone, ke ni Aŭstralianoj komprenu la prirespondecon, kiu nun estas nia pro tio, ke, kontraŭ la okuloj de la tuta mondo, ni havas la devon administri teritorion ampleksantan naŭdek milojn da Anglaj mejloj (232, 200 kvadrat-kilometroj) dise kuŝantaj sur miliono da mejloj (2,580,000 kvkm) da tropikaj maroj; estas bone ankaŭ, ke ni komprenu la malfacilaĵojn, kontraŭ kiuj devas batali la administracio, kaj ke ni sciigu, kiel tiuj malfacilaĵoj estas venkataj.

Iuj, kiuj trovas neagrablaj (10) la vintrajn monatojn en Sydney aŭ Melbourne plezure sciigos, ke post kelke da tagoj de veturado sur komforta vaporsipo ili sin trovas en regiono de helega sunbrilo kaj trankvilaj maroj, kies akvoj akceptas (11) koloron de tia intensa, nedifinebla bluo, vidata nur norde de Kaprikorna tropiko. Portante (13) la plej malpezan vestaĵon, kuŝidanta (13) sur ferdeka seĝo kaj kun pipo aŭ libro; tenata (12) pli por kutimo ol por uzado, oni ripoze kaj kontente rigardas la forsavan flugadon de flugilfiŝoj.

(daŭrigota).

NOTARO 7.

1. Preseraro en Notaro 6, noto 16, "tute kiel" (tute tiel). — 2. "would" ĉi tie estas la estinta tempo de la verbo "to will" (voli), kaj ne estas tradukebla de "estus." Oni atente studu Cox 237 (n kaj o). — 3. "ni prenis la poton" anstataŭ "la potu estis prenita." Notaro 1/21. — 4. Adverba Participo. Notaro 2/10. — 5. La ĉi-tiea uzo de "when" en la senco de "and then" aŭ "until" aŭ "at that" estas Angla naciismo kaj ne estas tradukebla per "kiam." Oni povas traduki per "ĝis fine." — 6. "ni elpotigis la ceteron" anstataŭ "la cetero estis elpotigita." Notaro 1/21 kaj noto 3 supre. — 7. Pri "konkludi." Notaro 2/25. — 8. Oni povus skribi "bela kaj interesa," kaj la signifo tiam estus "will find much (to be) beautiful and interesting." Notaro 5/19 kaj noto 10 malsupre. — 9. Ne metu "de" inter "teritorio" kaj ĝia nomo. Notaro 5/4. — 10. Predikata Adjektivo. Notaro 5/19. — 11. "to take on, assume." Kp. "jes—respondis la juna homo, subite akceptante seriozan mienon." Marta 50/13. — 12. "rather as an excuse." Kion signifas tio? Al mi ĝi ŝajnas sensenca. — 13. Adjek-

tiva Participo. Notaro 5/17. La vorto ĉi tie priskribas la staton de "oni." — 14. "the bottom part having burnt away." Tiu gramatika konstruo (nominativo absoluta) en la Angla ne ekzistas en Esperanto. Por traduki la frazon oni ne imitu la Anglan per uzo de participo, sed anstataŭigu la particon "having burnt" per verbo, de kiu "la bottom part" estos la subjekto. Cox 211. L.R. pĝ. 67.

ESPERANTO AS A UNIVERSITY SUBJECT

A correspondent writes an interesting letter on the subject of the recognition of Esperanto by Australian Universities.

In the course of his remarks he suggests that an effort be made to establish a fund—say £100—as an endowment. The interest on the capital amount would be available in perpetuity as an annual prize, open to University students of both sexes for the best essay on international matters in Esperanto.

The idea is suggestive, it is done occasionally by individual citizens for various objects and there is no apparent reason why it should not be done for Esperanto.

In effect it would place the international auxiliary language on a permanent base in the University world.

It would focus the attention of thousands of cultured young people on the language.

It would inspire numbers of them to study Esperanto, and these in turn would encourage others to do likewise. There would be no difficulty in getting together an examining board of three qualified Esperantists of recognised ability, whose decisions would be final.

The main question at the moment is how to secure the £100. It might be that a friend, or friends of Esperanto could be induced to donate the desired sum. It is possible that the money might be given as a bequest, but the intending donor would receive pleasure during life if he or she anticipated the event.

Another method suggests itself—that of a collection among Esperantists in all the States and Dominions.

Undoubtedly the main idea has merit, it is worthy of serious consideration by all Esperanto Societies, groups and individuals who have the future of Esperanto at heart.

LETERO EL RUSUJO.

Estimata samideano,

Hodiaŭ mi volas priskribi pri mia sindikato. Jen artikolo el libro "Sub Ruĝaj Standardoj." Impreso kaj travivaĵoj en "Sovet-Unio." Einar Adamson.

En "Sovet-Unio" la poŝtistoj, telefonistoj, kaj radiistoj estas unuigitaj en komuna sindikata organizaĵo. Ĉiuj grupoj de tiuspecaj laboristoj do laboras kune, ne disigitaj kiel en aliaj landoj.

La poŝt kaj telegraflaboristoj ludas gravan rolon en la historio de profesia movado en Rusujo. Jam en la jaro 1905 ili fondis organizaĵon sindikatan. La caro volis ĝin malpermesi kun rezultato ke la poŝtistoj kaj telegrafistoj komencis strikon, kiu daŭris dum du semajnoj. Poŝto kaj telegrafo estis malfunkciigitaj en la tuta lando. La cara registaro sukcesis ruinigi la organizaĵon per persekutado de la gvidantoj. Post la revolucio oni en 1917 ree komencis organizi kaj oni fondis multe da lokaj grupoj inter poŝt kaj telegraflaborantoj. Ankoraŭ oni havis diversajn unuigojn, sed en la jaro 1919 oni kunigis ĉiujn kaj fondis grandan unuecan organizaĵon por ĉiuj grupoj de laborantoj, dungitaj de la Popolkomisarejo de poŝttelegrafo. Ĉe ĉiu laborejo poŝta, telegrafa, telefona, aŭ radia, oni elektis laborkomitaton. Tia komitato ekzistas ankaŭ inter la funkciuloj de la sindikato. Tiaj laborkomitatoj ekzistas en ĉiu oficejo, en ĉiu laborejo de Sovet-Unio. La laborkomitatoj faras la praktikan asocion laboron ĉe la laborejo. Ĝi devas observadi ke la intereso de la membroj estas aranĝitaj laŭ la kolektiva kontrakto, enkasigi la sindikatkotizojn, prizorgi eventualan ŝparokason, la klerigan kaj kulturen laboron per studgrupoj, ktp., havigi sanitaran helpon, kaj ordigi ripozhejmon kaj malsanulejon vizitojn por la membroj, kiuj bezonas ripozon. Ĉiu laborkomitato havas propran bibliotekon por la membroj en la laborejo. Ĝis nun ne okazis striko, ĉar la laborkomitatoj sukcesis havigi rajton al la membroj; se laboranto ne estas kontenta, li plendas al la "Mestkom," kiu interkonsentas por forigi la kaŭzon de malkontento.

"Unuigo de Ligilo" havas specialan klerig kaj kultur fakon. Tiu fako eldonas la dusemajnan gazeton "Proletarij Svjazi." La fako havas grand-

an librovendejon, kiu ankaŭ mem eldonas librojn. Ĝi liveras literaturon, sciencan, sindikatan, kaj beletristikan, al ĉiuj profesiaj organizaĵoj en la vasta U.S.S.R. Rimarkinde estas, ke la libroponejo havas fakon por Esperanta literaturo, prizorgata de kamarado Victor Javaronkov, kiu ankaŭ ĉiudimanĉe kaj ĉiulunde parolas Esperanton de radiostacio "Komin-tern." Lia voĉo do estas konata al Esperantistoj en tuta U.S.S.R. kaj en tuta Eŭropo. La laborkomitato inter la funkciuloj de "Unuiĝo de Ligilo" havas propran Esperantogrupon.

Krom tio estas Centra Oficejo de Esperantistoj de Ligilo, gvidanta tutan Esperanto movadon de P.T.T.R-istoj. Ĝi same eldonis librojn Esperanto pri sindikataj demandoj kaj organizis Esperanto disaŭdiĝojn per la radiostacio "Komintern" (ondlongo 1750 m.).

WED IN THREE LANGUAGES.

When a German bridegroom and a Lancashire bride were married at a registrar's office in Britain recently, three languages had to be used to complete the ceremony.

The bride and bridegroom could not speak each other's tongue, and the registrar could not understand Esperanto, which was common to both of them.

The bridegroom met his fiancée at an Esperanto congress. They fell in love and corresponded in Esperanto.

At the wedding a member of a local Esperanto group acted as interpreter.

The bridegroom's brother, who knows neither English nor Esperanto, took part in the ceremony. He spoke in German to the bridegroom, who translated into Esperanto to the interpreter. The latter then made the necessary replies in English to the registrar.

The couple are spending their honeymoon in Germany.

ESPERANTO SOMER-LERNEJO.

La dua Esperanto Somer-Lernejo okazis je la intersemajno 9a - 11a de Novembro, ĉe Newport, apud Sydney.

La "Workers Education Association" (Laborista Ekudada Asocio) tre bonvole metis je nia dispono la domegon, kiun ili posedas tie, kaj la Sydney Esperantistoj havis tre ĝuidan libertempon en unu el la plej belaj lokoj apud Sydney.

La loko troviĝas inter montetoj kaj maro, proksimume dudekkvin mejlojn malproksime de Sydney, kaj oni povas ĉiam trovi ĝuidan okupon tie, inkluzive la marŝado, nagado, ktp. Precipe ĝuida estas la marŝado sur la montetoj, de kies suproj oni trovas belegajn panoramojn, kaj povas vidi en kelkaj okazoj eĉ pli ol dek mejlojn norden aŭ suden laŭlonge de la marbordo.

Laŭ la reguloj de la Lernejo, oni devas havi almenaŭ unu aŭ du lekciojn dum la intersemajno, kaj ĉio-kaze doktoro F. J. Williams kaj sinjoro Hans Mattersin estis la lekcionistoj. Sabaton vespere doktoro Williams, prezidanto de la Sydney Esperanto Societo, faris elmontraden de la rekta metodo en la instruado de Esperanto.

Dimanĉon matene oni tre interesate aŭskultis paroladon de sinjoro Mattersin, novalveninto el Jugo Slavio. Li alvenis en Sydney antaŭ nur kelkaj semajnoj kaj ankoraŭ ne povas paroli angle, li do montris al la ne-esperantistaj vizitantoj la praktikan valoran de Esperanto.

Li skizis iomete la Esperanto movadon en sia hejmlando, kaj ankaŭ priparolis sian viziton al la Vienna Kongreso, kie, li diris, li estis frate akceptita de samideanoj el, eble, kvardek landoj.

La restaĵoj de la tago oni pasigis per kriketludo, nagado, marŝado, ktp.

Unuvorte, oni havis tre ĝuidan libertempon, kaj estas tre dankemaj al la W.E.A. pro ilia afableco, disponigante la Somer-Lernejon, kaj avida atendas la proksiman kunvenon tie.

HAROLD PUDNEY

Se vi havas kriplan fontanplumon, kiu malhelpas vian skribadon portu ĝin al li, kaj li malkare rebonigos ĝin. Li havas multajn el ĉiu speco, je prezo VI MEM AŬ POR VIA AMIKO? rizorgas mendojn per poŝto. Memoru facila por via monujo. Li speciale p la adreson

Specialisto pri Fontanplumoj

Aŭ ĉu vi deziras fontanplumon POR
7 EQUITABLE PLACE, MELBOURNE.

KRONIKO.

MELBOURNE, Victoria. — En la frua parto de Novembro, la Societo aranĝis promenon al "Wattle Park," kiu troviĝas ĉe la fino de tramvojo en orienta antaŭurbo. La parko estas granda kaj en natura stato, kvankam ĉe la limoj oni plantis multe da akcioj diverspecaj, kaj sur altaĵoj en la mezo de la parko oni konstruis grandan kafejon, nomata "Chalet." Gaje babilante, la anoj vagis tra la parko, esploris ĉie kaj kolektis sovaĝflorojn. La afero estis tre sukcesa kaj ĝuebla.

Je 9a Novembro, sinjoro Skurrie faris tre instruan paroladon pri la elparolado de Esperantaj vokaloj kaj malfacilaj vortoj, la anoj tre interesiĝis, kaj faris multajn demandojn.

Je la 19a de la monato, sinjoro R. Rawson parolis de Radstacio 3AR, pri la movado, kaj la uzado de la lingvo en la novaj "Parolantaj Filmoj."

La jarkunveno de la A.E.A. okazis je la 21a Novembro ĉe la Aŭstralia Preĝejo. Ĉiuj pli entuziasmiĝis, kaj oni aranĝis pli viglan propagandadon por la venonta jaro.

Je la lasta kunveno de la monato, sinjoro P. Hudson parolis pri Konstantinoplo, kiu, li opinias, estas unu el la plej interesaj civitoj en la mondo. Li priskribis la ĉefajn konstruaĵojn kaj ceterajn vidindaĵojn. Li ankaŭ rakontis pri sia vizito al la tiea Esperanto Klubo, kie li renkontis samideanoj el preskaŭ ĉiu lando. Liaj paroladoj ĉiam estas interesaj.

Gratulojn al sinjorino M. Dunne kaj sinjoreto Walsh, kiuj ambaŭ sukcesis en la unua grada B.E.A. ekzameno.

SYDNEY, N.S.W. — Lokaj Esperantistoj denove spertis la uzeblecon de Esperanto dum la pasinta monato, okaze de la alveno de sinjoro Hands Matterŝin, el Jugo Slavio. Tiu ĉi samideano kiu ne povas paroli angle, dufoje interesigis la Esperantistoj per rakontoj pri siaj spertoj en Jugo Slavio kaj Germanujo.

La Sydney klubanaro nun kalkulas inter si reprezentantoj el kelkaj diversaj nacioj, kaj fariĝas pli kaj pli internacia. Rimarkinda fakto estas, ke preskaŭ ĉiuj el tiuj ĉi novalvenintaj eksterlandanoj ne povis paroli angle, kiam ili atingis Sydney-on. Sen Esperanto ili tiam estus senamikaj, fremduloj en fremda lando. Tiu ĉi fakto eble estas unu el niaj plej bonaj propagandaj punktoj.

Plej grava okazaĵo de la monato estis la dua "Somero-Lernejo," ĉe Newport okazinta 9a ĝis 11a Novem-

bro. Tiu ĉi estas priskribita aliloke.

Fraŭlino V. Fairfield denove verkis kaj prezentis teatroaĵeton, nomata "La Fotografisto." Ĝi estis tre sukcesa. En alia vespero sinjoro E. Hart faris interesan paroladon pri siaj spertoj en Hindujo antaŭ kelkaj jaroj.

BRISBANO (Kvinslando - Queensland). — Societa vivo daŭras kontentige.

La 30 septembro la anoj iris al riverloko Petrie kaj tie havis agrablan feston, kun banado, kaj manĝado sub la arboj.

Similan feston oni havis la 25 novembro sur golfobordo en Scarborough.

La 17 novembro la societo havis koncerton kaj festan vesperon en la hejmo de malnova subtenanto de la movado, fraŭlino Roseneder, kiun ŝi afable metis al ĝia dispono. Oni prezentis agrablan programon de muzikaj kaj deklamaj pecoj; kaj la vespero daŭris, kun babilado kaj muziko, ĝis malfrue. La societo estas multe ŝuldanta al gesinjoroj, fraŭlino kaj sinjoro Roseneder por ilia afabla sindono.

La 27 novembro okazis la jarkunveno. La sekretario-kasisto (fraŭlino E. B. Carrick) prezentis la jarraporton kaj fincan staton, kiuj ambaŭ montris kontentigan progreson.

Oni elektis novan estraron. Prezidanto estas sinjoro Klément Kidd, multjara laboranto por nia afero en Brisbano, kiun la societo ĝojas honori. Vic-prezidantoj estas fraŭlino Rose MacPherson kaj sinjoro M. Hyde. Bibliotekisto estas sinjoro Oskar H. Behncken. La sekretario (fraŭlino Carrick) estas unuanime reelektita, post kora dankesprimado por ŝia senĉesa kaj efika laborado.

Oni aranĝis radiokonzerton por 4 februaro. Vidu apartan paragrafon.

La organo de la asocio de eksoldatoj "The Queensland Digger" pravole decidis eldoni serion de lecionoj de nia lingvo, kiu nun aperas ĉiumonate.

AUCKLAND, Nov-zelando. — Dum pasinta monato (Novembro) gazet-polemiko per kiu ni havigis bonegan propagandan por Esperanto konkludis. Inter la korespondantoj sin trovis kelkaj bone elpensitaj leteroj.

La loka societo sukcesis aranĝi Esperanto-vesperon ĉe la Fabian Club. La kunveno okazis la 27an de Oktobro, kaj estis aranĝita facile de la helpo de la kluba prezidanto, S-ro T. Bloodsworth, membro de la Ubeĝa Konsilantaro. Bonega ĉeestantaro

partoprenis. S-ro C. J. Adcock, Del. de U.E.A., speciale veturis nin al lokon el Frankton liveri paroladon pri la avantaĝoj de Esperanto en la lernejoj. La detaloj, provizitaj de kapabla instruisto, estis tre aŭdindaj. S-ino J. L. King, M.S.P., priskribis sian vojaĝon al la Antverpena Esperanto-kongreso; kaj la societa prezidanto, S-ro. J. S. Russell, skizis la progreson de Esperanto kaj ties nunan pozicion en la mondo. Horistaro kantis bele la Esperantkantojn, La Vera Frataro kaj La Fluanta Tajdo. Antaŭ ol la konkludo al unu el la plej profitoplenaj vesperoj poresperantaj iam okazigitaj en tiu ĉi urbego, la klubanoj ricevis por konsiderado proponon rekomendi Esperanton al la edukaj aŭtoritatuloj kiel temon por instruado en ŝtataj lernejoj.

CHRISTCHURCH, N.Z. — Esperantlingvaj aferoj ricevas decan atenton en ĉi tiu urbo kiel la jenaj detaloj sendube elmontras:—

(1) La kutima sessemajna parolado el la loka radiostacio estis farita de S-ro L. Efford je la 24an de Septembro kaj la sekvantan faris S-ro A. W. Page, M.A., la 5an de Novembro.

(2) S-ro N. M. Bell, M.A., aperigis du leterojn pri Esperanto en du ĵurnaloj lokaj kaj unu el ĉi tiuj, "The Star," publikigas ses artikolojn pri nia lingvo dum la venontaj ses semajnoj. La unua el la serio jam aperis.

(3) La loka biblioteko akceptis oferon de nia societo de tri Esperantaj eldonaĵoj kaj metos ilin ĉiumonate sur la tablon en la legejo.

(4) La societo ekspedis demandaron, kio enhavis pri Esperantajn enketojn, al ĉiu el la kandidatoj por elekto al Parlamento.

(5) Ni esperas povi elmontrigi ĉe nia "Peace Demonstration" (Paca Provo) okazonta la 11an de novembro Esperantan standardeton.

HAMILTON, N.Z. — S-ro Adcock daŭras progresigi sian planon revivigi la antaŭan nacian asocion, raporto pri kio aperis en la Oktobra numero de S.K. Kuraĝige estas ke respondo, ricevitaĵ el diversaj partoj de la lando favoras la ideon.

Laŭdaj diroj pri la loka Esperanto-klaso de W.E.A. aŭdiĝis ĉe W.E.A. vespermanĝo. La klaso estis gratulita pro la daŭra intereso de ties anoj. Laŭ la organizanto tiu intereso estis unika. Kontentigaj signoj rilate al starigo de nova Esp. klaso sub la W.E.A. aŭspicioj sin montras.

WHANGAREI, N.Z. — Rekordinda

estas ke S-ro W. H. Chetham, unu el la samideanoj en nia loko, provos por honoroj en la Generala Elekto la 14an Novembro. Kiel la oficiala kandidato de la Laboristara Partio li batalos por la voĉojn de la elektantoj de Marsden.

WELLINGTON, N.Z. — Regulaj kunvenoj klubaj daŭras kaj ĉiu el tiuj estas tre ĝuata. Dum la monato pasinta nia prezidanto, S-ro E. C. Jark, daŭris sian ĉiusemajnan paroladon, pritraktante tiajn temojn kiajn "Our International Language," "Esperanto for the Busiman," "The Utility of Esperanto for Boy Scouts and Guides," kaj "Functions of the Mind." Enkalkulte inter aliaj paroladintoj estis S-ro L. E. Dust, del. U.E.A., kiu lekciadis pri la Esp. afiksoj, k.t.p. Dum unu vespero geanoj pasis interesoplenan horon interŝanĝantaj poŝtkartoj. Menciinde estas ke la protokoloj klubaj estas rekordataj en Esperanto. Farante tion ĉi, la klubo plenumas du celojn; provizas okazojn al komencantoj aŭdi kaj uzi la lingvon, kiun ili studas kaj montras unu el la praktikajn flankojn de Esperanto. Versajne aliaj kluboj kaj klasoj kiuj nun ne faras same, povos enkonduki avantaĝe la saman regulon. Klasoj en la klubo progresas firme kaj intereso estas tre bone daŭrigita. Kelkaj reklamoj estis aŭdataj kaj laŭde ricevataj de junaj anoj. Je la 30an Oktobro okazis formala kaj fantasia balo, kiu estis multnombro ĉeestata, provizante al la partoprenantoj plezuro-plenan vesperon. Membro de nia klubo, sub la standardo de la Laboristara Partio, S-ro W. Bromley, provis eniri Parlamenton la 14an Novembro. Kvankam malsukcesa, la rezultato de la provo estis tre kontentiga kaj laŭdinda.

En la gazeto "National Education" — organo de la N.Z. lernejoj instruistoj — aperis serio de favoraj leteroj petantaj la akcepton de Esperanto anstataŭ la latina kaj franca lingvoj en lernejoj. La apero de la tia leteraro tiudirekte estas kuraĝiga signo por samideanoj kiuj laboras rilate al la enkonduko de Esperanto en la lernejojn.

(Kelkaj el niaj legantoj rimarkis la foreston de la kutima kroniko el N.Z. en la Novembro S.K., nia labor-ema kaj entuziasma korespondanto certigis al ni, ke li sendis ĝin, kredible ke ĝi perdiĝis en la poŝto, ni petas ke li sendu resumon de la perditita novaĵo por la venonta S.K. (Red).

KOMERCA FRAZARO.

Kun helpo de konata profesia praktikisto de Esperanto, s-ro Robert Kreuz, la firmo Wilhelm Violet, Stuttgart, eldonis bonpapere "500 komercaj frazoj en Esperanto." La libreto estas uzebla ducele. Krom la ĉefa utilo esti riĉa fonto de komercaj parolturnoj, ĝi estas uzebla de ankaŭ lernantoj de Eŭropaj grandlingvoj kiel kursilo por kompara studado, ĉar jam oni aĉetas paralel-eldonojn en Angla, Itala, Franca, Germana kaj Hispana lingvoj. Se aliaj nacioj montros per aĉeto sufiĉe grandan intereson la firmo aperigos ankoraŭ aliajn nacilingvajn tradukojn, kio bone efikus sur nian movadon en tiuj landoj.

Plaĉe estas la neofteco de novaj radikoj, el kiuj ni atentigus pri "invest", "lanĉ", "ofert", "konsign", "averi" (F. avarie; difekto per markvo); "ekspón", "limit" (lim?), "fret" (Verax, frajto), "direktiv", "mad" (?). Dubaj formoj estas "Ni estus tre rekonemaj" (7); "neta" (kiel ne "sentara") "esperante pli bona ŝanco" (17); "tiu ĉi posteno ne estas notita en via konto-resumo"; (25); "la kambio estas pagota la 31 Julio (25); "preni severajn mezurojn" (29). Ĉefine sidas listo de mallongigoj komercaj. Prezo 1 Sv. fr. Rabaton laŭkvante. (Robo).

HENRY E. CALWELL (Reg.)

Kuracadas malsanulojn kun bonegaj rezultatoj per Osteopathy, Chiropractic, Dieto kaj aliaj sendrogaj metodoj.

Donas informon senpage.

11. COLLINS ST., MELBOURNE.

Tel.: Cent. 4018.

AL NIAJ SUBTENANTOJ.

Ni kvitancas la ricevon de donacoj kaj abonoj jene. — (la daton post la

nomo kaj sumo montras al kiu dato la abono estas pagata). M. Cohen, 2/6, Jan. '29; F. T. Bury, 11/-, donaco; H. N. Love, 4/6, Julio '29; F. Tondut, 4/6, Junio '29; R. Banham, 4/6, Okt '29; Esperanta Kurso, 6/-, Nov. '28; Dro. W. Lamb, 1/6, 4/6, Aŭg. '29; A. R. Serpell, 4/6, Sept. '29; A. R. Cohen, 6d.; M. C. Trundle, 4/6, Dec. '29; G. D. Kvarnstrom, 5/-, Sept. '29.

Melburna Esperanto-Societo, Prezidanto, s-ro J. Skurrie; sekretario f-ino V. Cox. Poŝta adreso, Box 731F, Elizabeth-str. P.O., Melbourne. Kunveno: Public Benefit Bootery Building, 5th Floor, 323-325 Bourke St., Melbourne. Vendrede vespere, je lo okalhoro.

Sydney Esperanto Society. Kunvenas ĉiun ĵaŭdon de 8-10 p.m. Ĉe dua etaĝo, "Manning Building," 449 Pitt Street, Sydney. Kontraŭ "Hotel Sydney" kaj apud la ĉefstacidomo. Prezidanto; d-ro F. J. Williams; Sekretario: s-ro Leslie E. Pfahl, 174 Burwood Road, Burwood.

Brisbana Esperanto - Societo kunvenas la 2-an kaj 4-an mardojn de ĉiu monato en salono de State Service Union, 3-a etaĝo, King House, Queen-str.: Prezidanto: Klement Kidd. Vicprezidantoj: Fraŭlino Rose MacPherson; M. Hyde. Sekretario: Fraŭlino E. B. Carrick, Office of Supt. of Telegraphs, G.P.O., Brisbane (Kvinslando-Queensland).

WELLINGTON ESPERANTO CLUB.—Meets every Tuesday, 8 p.m., in the Y.M.C.A., Willis St., Wellington. Visitors always welcome. President, Mr. E. C. Jack; Vice-President, Mr. V. L. M. Daniel; Secretary, Mr. Bertram Potts, F.B.E.A., 34, Argentine Ave., Miramar; Treasurer, Mr. L. E. Dust, D.B.E.A., Del., U.E.A.

BOOKS YOU SHOULD READ.

Abismoj (Jean Forge)
Paper Covers 3/3
Aladin . . (Cox) . . Paper . . . 6d.
Aŭstralio, Lando kaj Popolo
Delsudo kaj Laiho 7/6
La Biblio 7/6, 10/6, 15/-, 25/-
(According to paper and binding)

Dancu Marionetoj (Baghy) 2/9
La Faraono (Prus), in 3 Parts
Paper Covers 7/6 set.
Lilio . (Sinnotte) . Cloth 2/9
Luno de Izraelo (H. Rider Haggard)
Paper Covers 5/6.
Postage Extra.

LA BIBLIOTEKISTO, Melbourne Esperanto Society,
BOX 731 F., ELIZABETH ST. POST OFFICE, MELBOURNE.